

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/134/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7509201979
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Maximová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7509201979.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Maximovej a sudcov JUDr. Jarmily Čabaiovej a JUDr. Martina Kolesára v spore žalobcov: 1. K., zastúpených JUDr. Slávkou Kováčovou, advokátkou so sídlom Štúrova 20, Košice, proti žalovanému: O., zastúpenému JUDr. Vladimírou Houdek Běhalovou, advokátkou so sídlom Brezová 10, Košice, o zaplatenie sumy 836,59 Eur s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Košice - okolie z 9. februára 2017, č. k. 15C/64/2009 - 240 v znení opravného uznesenia z 18. júla 2017, č. k. 15C/64/2009 - 251

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Košice - okolie (ďalej tiež len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) napadnutým rozsudkom žalobu zamietol (I) priznal náhradu trov konania právnenému zástupcovi žalovaného vo výške 100% (II) a zároveň priznal náhradu trov konania štátu (III).

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobcovia v 1. a 2. rade domáhali voči žalovanému zaplatenia sumy 836,59 Eur s 8,5%-ným úrokom z omeškania ročne od 9.03.2008 do zaplatenia na tom skutkovom základe, že sú spoluvlastníkmi nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX k.ú. D. Z., parcela č. XX/XX - zastavané plochy a nádvorcia s výmerou 333 m² v celosti a s ich pozemkom susedí i pozemok žalovaného, pričom 8. marca 2008 v popoludňajších hodinách žalovaný poškodil oplotenie medzi svojim pozemkom a pozemkom žalobcov tak, že odrezal z betónového základu stĺpiky, postláčal natiahnuté pletivo a spôsobil tým škodu vo výške 25.203,- Sk, ktorej výška bola ustálená aj v trestnom konaní vedenom na Okresnom súde Košice - okolie pod sp. zn. 4T/53/2008. Žalovaný však túto sumu i napriek viacerým výzvam žalobcom neuhradil. Prvoinštančný súd vydal 14. apríla 2009 platobný rozkaz, voči ktorému žalovaný podal odpor s odôvodnením, že oplotenie bolo urobené v rozpore s geometrickým plánom a vytyčovacím náčrtom a bolo postavené celé na jeho pozemku, preto ho odstránil. Oplotenie postavili žalobcovia bez súhlasu žalovaného, stavbu uskutočnili na základe ohlásenia stavebnému úradu, no nedodržali podmienky výstavby oplotenia, a to, že stavba oplotenia má byť uskutočnená na právnych hraniciach. Z povolenia o ohlásení drobnej stavby je zrejmé, že túto drobnú stavbu - plot, boli povinní žalobcovia osadiť presne na hraniciach parcely č. 99/13 so susednými parcelami č. 99/4 a 99/6, resp. 99/8 a zároveň o tom vyzrozumieť vlastníkov susedných parciel, pričom za akékoľvek odchýlky drobnej stavby na úkor susedných parciel sú zodpovední žalobcovia v zmysle stavebného zákona, preto k vytyčeniu línií oplotenia je potrebné prizvať oprávneného geodeta, s ktorým je potrebné riešiť prípadné nepresnosti geometrického plánu. Aj napriek vážnosti situácie pred započatím stavebných prác a výzve voči žalobcovi kompetentnými orgánmi z pohľadu zákona žalobca zrealizoval danú stavbu a zároveň rozbil chodník žalovaného po dĺžke 12 metrov a spôsobil tak žalovanému škodu 25.000,- Sk.

Zároveň uviedol, že výška škody je nadnesená a ďalej dodal, že vo veci prevodu parcely č. 99/13 došlo k svojvoľnému určeniu hranice medzi parcelami č. 99/13 a 99/4, bolo začaté súdne konanie pod sp. zn. 11C/237/2008, preto žiadal, aby súd žalobu zamietol.

3. Po vykonanom dokazovaní súd prvej inštancie poukázal na ust. § 123, § 124, § 126 ods. 1, § 127 ods. 1, 3, § 415, § 442 ods. 1, 3 zákona č. 40/1964 Zb., Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), ďalej na ust. § 470 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z.z., Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a uviedol, že predmetom sporu je zaplatenie škody, ktorá vznikla žalobcom v 1. a 2. rade vo výške 836,59 Eur spolu s 8,5%-ným úrokom z omeškania ročne od 9.03.2008, spočívajúcej v tom, že žalobcovia boli v čase podania návrhu, t.j. 19.02.2009 spoluvlastníkmi nehnuteľností, ktoré sa nachádzajú na LV č. 1059 s tým, že v tom čase žalovaný poškodil oplotenie medzi svojimi pozemkami a ich pozemkom, takže odrezal z betónového základu stĺpiky, postláčal natiahnuté pletivo a spôsobil tým škodu. Žalobca pri výške škody vychádzal z vyšetrovacieho spisu OR PZ -312/BO-KS/08, kde bola znalcom vyčíslená škoda, resp. celková výška nového oplotenia vrátane DPH na sumu 25.203,69 Sk. Žalovaný mal za to, že plot začali žalobcovia stavať v rozpore s geometrickým plánom, resp. bez geometrického plánu a bez toho, aby sa žalovaný k stavbe tohto plotu mohol vyjadriť, navyše už v tom čase, kedy došlo k poškodeniu oplotenia z jeho strany, samotnému žalovanému poškodili chodník v rozsahu cca. 12 metrov a zároveň dal súdu na vedomie, že vo veci prevodu predmetnej nehnuteľnosti, t.j. parcely č. 99/13, kde došlo k svojvoľnému určeniu hranice medzi parcelami č. 99/13 a č. 99/4, bolo začaté súdne konanie pod sp. zn. 11C/237/2008. Žalovaný nesúhlasil so sumou, ktorú žalobcovia v konaní žiadali, preto súd prvej inštancie nariadil znalecké dokazovanie Ing. Petrom Ščerbom, ktorý podal znalecký posudok č. 27/2012, v ktorom vyčíslił výšku škody na oplotení s DPH na sumu 24.969,94 Sk. Voči tomuto znaleckému posudku mal výhrady žalovaný a žiadal o kontrolné znalecké dokazovanie. Súd prvej inštancie z uvedeného dôvodu ustanovil vo veci ďalšieho znalca, Ing. Jozefa Čechovského, ktorý v závere znaleckého posudku č. 9/2016 stanovil skutočnú škodu, ktorá bola spôsobená na oplotení odrezaním stĺpikov oplotenia a postláčaním plastového oplotenia, vo výške 1.087,72 Eur vrátane DPH, pričom výšku škody uvedením do predošlého stavu pred škodou - naturálnu reštitúciu, vypočítal na sumu 733,69 Eur, vrátane DPH. Žalovaný podaním doručeným súdu 27. júna 2012 podal protinávrh, v ktorom žiadal započítať pohľadávku žalovaného vo výške 1.000,- Eur voči pohľadávke žalobcov vo výške 836,59 Eur, teda aby súd zaviazal žalobcov na zaplatenie zvyšku jeho pohľadávky vo výške 163,41 Eur z dôvodu, že pri výstavbe oplotenia, nerešpektujúc hranice parciel, žalobcovia poškodili a rozkopali chodník pri dome, čím došlo k porušeniu stretu medzi domom a chodníkom a do domu tak odvetdy pri väčších dažďoch zateká, pričom podľa názoru žalovaného predbežná škoda je vo výške 1.000,- Eur. Súd prvej inštancie uznesením na pojednávaní tento protinávrh nepripustil s odôvodnením, že zisťovaním škody týkajúcej sa rozkopaného chodníka v predjednávanej veci sa nezaoberal.

4. Súd prvej inštancie zistil, že na tamojšom súde bolo vedené súdne konanie pod sp. zn. 11C/237/2008 a rozsudkom v ďalšom konaní pod sp. zn. 7C/3/2013 súd určil, že pozemok - parcela č. 99/13 - zastavané plochy a nádvorja o výmere 333 m², parcela registra C, zapísaný na LV č. XXXX, k. ú. D. Z., patrí do bezpodielového spoluvlastníctva JF.. Rozsudok sp. zn. 7C/3/2013 bol potvrdený krajským súdom a nadobudol právoplatnosť 12. apríla 2016. Z uvedeného je zrejmé, že žalobcovia minimálne dňom podania žalobného návrhu žalovaným na súd (vo veci 11C/237/2008 dňa 30.12.2008) si museli byť vedomí skutočnosti, že ich vlastnícke právo k parcele č. 99/13, na ktorej si postavili plot, bolo spochybnené, keďže kúpnopredajná zmluva bola rozsudkom vyslovená za absolútne neplatnú a ďalším rozsudkom 7C/3/2013 bol predmetný pozemok prinavrátený pôvodným predávajúcim a určený do ich bezpodielového spoluvlastníctva, t.j. žalovaného a jeho bývalej manželky A. I.. Na základe týchto preukázaných skutočností zástupca žalovaného žiadal žalobný návrh zamietnuť, keďže je zrejmé, že nehnuteľnosť patrí do BSM žalovaného a jeho bývalej manželky, pričom v tomto konaní ako predbežná otázka bola riešená otázka platnosti zmluvy, ktorá bola vyhodnotená ako absolútne neplatná. Zástupca žalobcov mal za to, že v konaní bolo preukázané, že došlo ku škode, ktorá bola vyčíslená znaleckými posudkami a skutočnosť, ktoré predniesla právna zástupkyňa žalovaného, považovali za irelevantné vo vzťahu k ich žalobe, keďže táto škoda sa vzťahuje k osobám žalobcov, a nie k platnosti kúpnej zmluvy. S poukázaním na ust. § 215 ods. 1 a § 217 ods. 1 CSP súd prvej inštancie po zistení rozhodujúcich skutočností, týkajúcich sa najmä súdnych konaní na tamojšom súde pod sp. zn. 7C/3/2013 a 11C/237/2008, dospel k záveru, že žalovaný a jeho bývalá manželka previedli síce na žalobcov pozemok, ktorý si následne žalobcovia oplotili, avšak kúpna zmluva bola určená ako absolútne neplatná, z čoho vyplýva, že vlastníckymi predmetných nehnuteľností stále boli žalovaný a jeho manželka, a teda nebol ani dôvod na výstavbu oplotenia, zároveň poukázal aj na to, že predmetné oplotenie bolo urobené

v rozpore s právnymi predpismi, keďže žalobcovia nemali k dispozícii geometrický plán a zároveň neoznámili žalovanému, akým spôsobom budú vykonávať nové oplotenie, ďalej neplatnosť kúpnej zmluvy si spôsobili samotní žalobcovia, keďže jej súčasťou nebol geometrický plán, ktorý mal byť spojený s touto zmluvou a preto je súd prvej inštancie toho názoru, že v danom prípade bez práva nemôže vzniknúť právo a zároveň nemôže byť v takom prípade žalobcom poskytnutá ochrana tak, aby bol žalovaný zaviazaný na náhradu škody. Na základe týchto skutočností súd žalobu žalobcov v plnom rozsahu zamietol. Pri rozhodovaní o trovách konania vychádzal z plného úspechu žalovaného vo veci s poukázaním na ust. § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1, 2 CSP.

5. Rozsudok v zákonnej lehote žalobcovia napadli odvolaním s návrhom, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil, návrhu v celom rozsahu vyhovel a priznal im náhradu trov konania, vrátane trov odvolacieho konania. Žalobcovia majú za to, že súd prvej inštancie nesprávne vo veci rozhodol tým, že nezistil úplne skutkový stav, dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobcovia žiadali žalobe vyhovieť z dôvodu, že v čase podania žaloby boli spoluvlastníkmi nehnuteľností, zapísaných na LV č. XXXX, kat. úz. D. Z., parc. č. 99/13 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 333 m² v celosti. Žalovaný nepopieral, že 8. marca 2008 poškodil oplotenie medzi svojim pozemkom a susediacim pozemkom žalobcov, čo odôvodnil tým, že oplotenie bolo v rozpore s geometrickým plánom a vytyčovacím náčrtom a že celý plot bol postavený na jeho pozemku, s tým, že žalobcovia toto oplotenie postavili bez súhlasu žalovaného, že nedodržali podmienky výstavby oplotenia a že stavba má byť uskutočnená na právnych hraniciach. Poukázali aj na výsledky znaleckého dokazovania znalcom Ing. Petrom K. a znalcom Ing. O. L.. Pred posledným pojednávaním súd prvej inštancie z prednesu žalovaného zistil, že na tamajšom súde bolo vedené konanie pod sp. zn. 11C/237/2008 a pod sp. zn. 7C/3/2013, v ktorom súd určil, že pozemok par. č. XX/XX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 333 m², patrí do bezpodielového spoluvlastníctva Jozefa I. a A. I. a že kúpnapredajná zmluva bola rozsudkom vyslovená za absolútne neplatnú, pričom uviedol, že z tohto je zrejmé, že žalobcovia minimálne dňom podania žalobného návrhu si museli byť vedomí, že ich vlastnícke právo bolo spochybnené. Odvolatelia majú za to, že súd prvej inštancie nesprávne vo veci rozhodol a odôvodnil rozsudok tým, že zo strany žalobcov nebol dôvod na výstavbu oplotenia na základe vyššie uvedených skutočností a zároveň toto oplotenie bolo urobené v rozpore s právnymi predpismi. Rozhodnutie súdu prvej inštancie považujú za zmatečné, nezákonné a nedostatočne odôvodnené. Poukazujú na to, že v čase podpisovania kúpnej zmluvy na predmetný pozemok, bol súčasťou tejto kúpnej zmluvy aj znalecký posudok a taktiež geometrický plán, pričom žalovaný vedel, čo podpisuje a videl aj geometrický plán. V čase, keď žalobcovia stavali plot, bola táto skutočnosť nevyhnutná, keďže dochádzalo k rôznym fyzickým útokom zo strany žalovaného na žalobcov a aj na A. I., mamu žalobkyne v 2. rade a bolo potrebné tento plot postaviť, pričom žalobcovia mali na neho aj stavebné povolenie, oznámili stavbu v čase, keď stavali plot a stavebné povolenie im malo byť vydané do 30 dní, avšak bolo im vydané až po 3 mesiacoch. V tom čase bolo vedené aj trestné stíhanie voči žalovanému, čiže žalovaní pre správanie sa žalovaného boli nútení tento plot postaviť. Čo sa týka konania o neplatnosť kúpnej zmluvy, tak prvý návrh bol podaný ešte pred rokom 2008, avšak žaloba bola zamietnutá a následne v ďalšom konaní bolo rozhodnuté až v roku 2013, že kúpna zmluva je absolútne neplatná. Poukazujú na to, že žalobcovia plot stavali niekedy ešte v roku 2008 a v čase, keď ho stavali, nikto z nich si nebol vedomý skutočnosti, že kúpna zmluva by mohla byť neplatná. Následne predmetný pozemok parc. č. XX/XX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 333 m² prešiel do bezpodielového spoluvlastníctva žalovaného a A. I. a majú za to, že súd prvej inštancie aj nesprávne právne posúdil v tomto zmysle predmet sporu. Súd prvej inštancie mal vychádzať aj zo skutočnosti, že išlo o náhradu škody, ktorú spôsobil samotný žalovaný, a nie jeho manželka a aj v tomto smere považujú odôvodnenie súdu prvej inštancie za zmatečné. Žalovaný od počiatku uvádzal iný dôvod odstránenia plotu, ako to uviedol na poslednom pojednávaní. V súčasnosti sa ešte vedie konanie medzi žalovaným a jeho bývalou manželkou A. I. o vyporiadaní BSM, kde práve A. I. žiada pririeknuť pozemok parc. č. XX/13 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 333 m² do svojho výlučného vlastníctva a v prípade takého rozhodnutia vo veci by už žalovaný nebol vlastníkom predmetného pozemku.

6. K odvolaniu žalobcov podal písomné vyjadrenie žalovaný, ktorý uviedol, že ani jeden z odvolacích dôvodov žalobcovia v odvolaní bližšie nešpecifikovali a tiež, že ani jeden z odvolacích dôvodov uvádzaných žalobcami nie je daný. Zdôraznil nespornú skutočnosť, že ešte pred podaním žaloby v tomto konaní bolo začaté na Okresnom súde Košice - okolie pod sp. zn. 11C 237/2008 konanie o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy. Rozsudkom z 20. apríla 2011, č. k. 11C/237/2008-120 súd určil, že kúpna zmluva uzavretá 29. mája 2003 medzi predávajúcimi - O. I. (žalovaným) a A. I. a kupujúcimi - K. B.

a manželkou M. B. (žalobcovia), vo veci prevodu nehnuteľnosti, parcely č. 99/13 vo výmere XXX m², zapísanej na LV č. XXXX, katastrálne územie D. Z., vklad ktorej bol povolený 5. júna XXXX pod číslom V-XXX/XX, je absolútne neplatná. B. vyslovenia absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy bola, vychádzajúc z judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, skutočnosť, že geometrický plán na oddelenie novovytvorenej parc. č. 99/13 nebol pevne spojený s kúpnu zmluvou (Zmluva o prevode nehnuteľností musí byť uzavretá v písomnej forme, pričom prejavy vôle účastníkov, vrátane ich podpisov, musia byť na tej istej listine (§ 46 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka), pokiaľ takúto zmluvu, vrátane jej nedielných príloh, tvorí viac ako jeden list, musia byť všetky jednotlivé hárky pevne spojené (zošité) tak, aby tvorili technickú jednotu listiny, a to už pred jej podpísaním - zjednocujúce stanovisko NS SR z 3. októbra 200, sp. zn. Cpj 33/01). Z vyššie uvedeného je tak jednoznačne zrejmé, že ešte pred podaním žaloby o náhradu škody žalobcovia mali vedomosť, že kúpna zmluva, ktorou nadobudli parc. reg. C č. 99/13 o výmere 333 m² je absolútne neplatná, nakoľko geometrický plán s ňou nebol pevne spojený. Je pravdou, že Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 18. decembra 2012, č. k. 3Co/236/2012-154 rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že žalobu zamietol, avšak dôvodom zamietnutia žaloby bol nedostatok vecnej legitímácie, pretože účastníčkou konania mala byť aj A. I., rod. A., ktorá bola účastníčkou napadnutej kúpnej zmluvy. F. súd Košice - okolie rozsudkom z 25. novembra 2013, č. k. 7C/3/2013-85 určil, že parc. č. XX/XX v kat. úz. D. Z. patrí do bezpodielového spoluvlastníctva O. I. (žalovaný) a jeho býv. manželky A. I.. Súd vyhodnotil aj v tomto konaní kúpnu zmluvu, ktorou mali žalobcovia nadobudnúť parc. reg. C č. XX/XX o výmere XXX m² v k.ú. D. Z. ako absolútne neplatnú. Predmetný rozsudok bol potvrdený krajským súdom, t.z. že je právoplatný. Žalovaný zároveň uvádza, že to boli žalobcovia, ktorí nechali vypracovať znenie kúpnej zmluvy, predmetom ktorej bol prevod parcel. „E“ č. 99/13 a s touto podľa názoru žalovaného zámerne nespojili geometrický plán. Ak by žalovaný vedel, kadiaľ má prechádzať hranica novovytvoreného pozemku parcely reg. „C“ č. 99/13, nikdy by kúpnu zmluvu so žalobcami neuzavrel. V konaní tiež bolo preukázané, že žalobcovia začali stavať oplotenie ešte pred prijatím ohlásenia drobnej stavby, bez geometrického plánu, ktorý mal byť súčasťou schvaľovacej dokumentácie a v rozpore s geometrickým plánom č. I/2003 na oddelenie parc. č. XX/XX, vypracovaným A. O. - U., IČO: 34862218. Výstavba oplotenia bola tiež v rozpore so zák. č. 50/1976 Z.z. Stavebný zákon a § 6 vyhl. Ministerstva životného prostredia č. 532/2002 Z.z., podľa ktorých „Odstupy musia umožňovať údržbu stavieb a užívanie priestorov medzi stavbami na technické alebo iné vybavenie územia a činnosti, ktoré súvisia s funkčným využívaním územia“ (vzdialenosť medzi oplotením a rodinným domom bola na niektorých miestach iba cca 50 cm). Pokiaľ ide o skutočnosť, že bolo právoplatne určené, že parc. reg. „E“ č. XX/XX o výmere 333 m², zastavané plochy a nádvoria, patrí do bezpodielového spoluvlastníctva žalovaného a A. I., táto skutočnosť je pre rozhodnutie v tomto konaní o náhradu škody právne bezvýznamná rovnako ako je bez významu aj skutočnosť, že A. I. v konaní o vyporiadanie BSM žiada, aby jej do výlučného vlastníctva bola prikázaná práve parc. č. XX/XX. Na záver žalovaný uvádza, že je nesporné, že kúpna zmluva, ktorou žalobcovia nadobudli parc. reg. „E“ č. XX/XX, je absolútne neplatná. Absolútna neplatnosť pôsobí od počiatku. Absolútne neplatný právny úkon nemá od začiatku žiadne právne následky, hľadí sa naň akoby neexistoval. Absolútne neplatný právny úkon nemá žiadne právne účinky. Žalobcovia sa teda nestali vlastníckmi parc. reg. „E“ č. 99/13. Je tiež nesporné, že žalobcovia začali stavať oplotenie v rozpore s právnymi predpismi, ako aj s geometrickým plánom na oddelenie parc. č. 99/13. Na základe uvedeného preto podľa názoru žalovaného súd prvej inštancie rozhodol správne, ak žalobcom neposkytol právnu ochranu vo forme náhrady škody. Žalovaný preto odvolací súd žiada, aby napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

7. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcov ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP a z hľadiska uplatneného odvolacieho dôvodu [§ 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP] a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, uplatnené odvolacie dôvody v prejednávanom spore nie sú preukázané a rozsudok je v konečnom dôsledku vecne správny, preto ho odvolací súd podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

8. Rozsudok bol verejne vyhlásený 26. júna 2019 v pojednávacej miestnosti Krajského súdu v Košiciach č. dv. 215/2. posch., po predchádzajúcom zverejnení miesta a času verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli a webovej stránke súdu v súlade s ust. § 219 ods. 1, 3 a ust. § 378 ods. 1 CSP.

9. Z obsahu odvolania vyplýva, že žalobcovia uplatnil odvolacie dôvody v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP.

10. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) CSP je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 191 CSP a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy len skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývajú z prednesov strán alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192, § 193 a § 205 CSP.

11. K odvolaciemu dôvodu v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, to znamená, vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením vecí je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil.

12. Odvolací súd po preskúmaní rozsudku a predchádzajúceho procesného postupu súdu v konaní z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov a v rozsahu námietok žalobcov vymedzených v podanom odvolaní dospel k záveru, že v konečnom dôsledku odvolanie nie je opodstatnené a uplatnené odvolacie dôvody nie sú preukázané. Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, pričom odvolací súd nezistil pochybenia v procesnom postupe súdu prvej inštancie porušujúce procesné práva strán alebo právo na spravodlivý proces, ani žiadnu z procesných väd konania, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, preto napadnutý rozsudok podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

13. Súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní vychádzal zo zistenia, že v konaní na tamomšom súde bolo rozsudkom sp. zn. 7C/3/2013, potvrdeným Krajským súdom v Košiciach, ktorý nadobudol právoplatnosť 12. apríla 2016, určené, že pozemok - parcela č. XX/XX - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m², parcela registra C, zapísaný na LV č. XXXX, k. ú. D. Z., patrí do bezpodielového spoluvlastníctva O. I. a A. I.. Prvoinštančný súd vyslovil záver, že žalobcovia minimálne dňom podania žalobného návrhu žalovaným na súd vo veci 11C/237/2008 (30. decembra 2008) si museli byť vedomí skutočnosti, že ich vlastnícke právo k parcele č. 99/13, na ktorej si postavili plot, bolo spochybnené, keďže kúpnopredajná zmluva bola rozsudkom vyslovená za absolútne neplatnú a ďalším rozsudkom 7C/3/2013 bol predmetný pozemok prinavrátený pôvodným predávajúcim a určený do ich bezpodielového spoluvlastníctva, t.j. žalovaného a jeho bývalej manželky A. I.. Z uvedeného súd prvej inštancie vyvodil záver, že žalovaný a jeho bývalá manželka previedli síce na žalobcov pozemok, ktorý si následne žalobcovia oplotili, avšak kúpna zmluva bola určená ako absolútne neplatná, z čoho vyplýva, že vlastníckymi predmetných nehnuteľností stále boli žalovaný a jeho manželka, a teda nebol ani dôvod na výstavbu oplotenia, zároveň poukázal aj na to, že predmetné oplotenie bolo urobené v rozpore s právnymi predpismi, keďže žalobcovia nemali k dispozícii geometrický plán a zároveň neoznámili žalovanému, akým spôsobom budú vykonávať nové oplotenie, ďalej neplatnosť kúpnej zmluvy si spôsobili samotní žalobcovia, keďže jej súčasťou nebol geometrický plán, ktorý mal byť spojený s touto zmluvou a preto je súd prvej inštancie toho názoru, že v danom prípade bez práva nemôže vzniknúť právo a zároveň nemôže byť v takom prípade žalobcom poskytnutá ochrana tak, aby bol žalovaný zaviazaný na náhradu škody. Na základe týchto skutočností súd žalobu žalobcov v plnom rozsahu zamietol.

14. Žalobcovia v odvolaní namietajú správnosť uvedených záverov súdu prvej inštancie z dôvodu, že v čase podania žaloby boli spoluvlastníkmi nehnuteľností, zapísaných na LV č. XXXX, kat. úz. D. Z., parc. č. XX/XX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 333 m² v celosti.

15. Podľa názoru odvolacieho súdu vyššie uvedené tvrdenie žalobcov dôvodne a celkom správne popiera žalovaný s argumentáciou, že absolútne neplatný právny úkon nemá od začiatku žiadne právne následky, pričom sa naň hľadí akoby neexistoval. Zároveň žalovaný zdôraznil, že ešte pred podaním žaloby v tomto spore bolo začaté na Okresnom súde Košice - okolie pod sp. zn. 11C 237/2008 konanie

o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy. Žalobcovia sa preto nestali vlastníkmi parc. č. XX/XX. Z uvedených dôvodov sa odvolací súd so závermi súdu prvej inštancie stotožňuje.

16. Nad rámec vyššie uvedeného však odvolací súd považuje za nutné doplniť, že vlastník má právo použiť na ochranu svojho vlastníckeho práva viaceré právne prostriedky v prípade, ak došlo k neoprávnenému zásahu do jeho vlastníckeho práva. V praxi sa však niekedy správne nerozlišuje, či sa jedná o žalobu vlastnícku, alebo o žalobu na náhradu škody, nakoľko si sú do istej miery podobné. Obe žaloby predpokladajú u žalovaného bezprávny čin, avšak pri žalobe o náhradu škody musí ísť o zavinený bezprávny čin, pri vlastníckej žalobe postačí objektívne bezprávny čin, teda že žalovaný nemal právo vec zadržiavať, aj keď jednal nezavinene. Pri žalobe o náhradu škody sa predpokladá, že vlastníkovi vznikla hmotná ujma, vlastnícka žaloba toto nepredpokladá. Žalovaným v žalobe o náhradu škody je ten, kto žalobcovi bezprávnym spôsobom spôsobil ujmu, vo vlastníckej žalobe je to ten, kto vec ovláda.

17. V preskúvanom spore sa žalobca domáha proti žalovanému náhrady škody, tvrdiac že ním postavený plot na parc. č. XX/XX, žalovaný svojím protiprávnym a zavineným konaním poškodil. V prípade plota, postaveného na cudzom pozemku, je však nutné si ujasniť aj ďalšie okolnosti, ktoré majú v takom prípade pre rozhodnutie neopomenuteľný význam.

18. Ustanovenie § 127 ods. 2 je v Občianskom zákonníku jediné miesto, kde sa, bez bližšej definície, vyskytuje slovo plot, a to len v slovesnej forme „oplotiť“. Pri výklade nemožno automaticky predpokladať, že plot musí byť stavbou v zmysle § 119 ods. 2, t.j. nehnuteľnou stavbou, spojenou so zemou pevným základom, alebo hnutel'nou stavbou. Vecou okolností a výkladu - a to aj v danom prípade - je, kedy sa plot považuje za súčasť budovy, kedy za súčasť pozemku a kedy za právne samostatnú stavbu.

19. Princíp akcesority predstavuje jeden zo základných princípov, na ktorých spočívajú vecné práva, ktoré upravujú vzťah subjektu súkromného práva k veciam v právnom zmysle. Princíp akcesority vychádza z toho, že niektoré veci môžu existovať samostatne, a iné iba v spojení s inými vecami. V doktríne sa princíp akcesority vysvetľuje v takom zmysle, že vedľajšie veci vždy sledujú právny osud hlavnej veci. To znamená, že vecné práva k zloženej veci (veci skladajúcej sa z viacerých súčastí) obopínajú každú časť zloženej veci a všetky jej súčasti. Prejavom princípu akcesority v právnom poriadku je jednotný právny osud zložených vecí za podmienky, že tieto veci sú v postavení spolunáležitosti alebo vo vzťahu hlavnej veci a jej súčastí. Podstatným elementom princípu akcesority je súčasť veci, ktorá s hlavnou vecou zdieľa rovnaký právny osud. Súčasť hlavnej veci nie je samostatnou vecou v právnom zmysle, a teda k nej nemožno oddelene nadobúdať ani uplatňovať vecné právo, najmä právo vlastnícke. Jedným z významných kritérií pre posúdenie, či ide o samostatnú vec v právnom zmysle alebo jej súčasť, je jej zachovaná funkčnosť (úžitková hodnota). (pozri rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo 14. decembra 2010, sp. zn. 28 Cdo 537/2010)

20. Stavba ako výsledok stavebnej činnosti je spravidla tiež stavbou podľa občianskeho práva a je samostatnou vecou. Ako bolo uvedené vyššie, podľa ustanovenia § 119 ods. 2 OZ je stavba nehnuteľnosťou, ak je spojená so zemou pevným základom. Iba na takúto stavbu sa vzťahuje ustanovenie § 120 ods. 2 OZ, podľa ktorého stavba nie je súčasťou pozemku a ustanovenie § 133 ods. 2 OZ o spôsobe nadobudnutia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Ak teda nejde o výsledok stavebnej činnosti, ktorý by zodpovedal definičným kritériám uvedeným v § 119 ods. 2 OZ, potom takáto nehnuteľnosť („stavba“) môže byť súčasťou pozemku a možno ju prevádzať mimo evidencie katastra nehnuteľností. Tu však treba pripomenúť, že samotný katastrálny zákon (č. 162/1995 Z. z.) z pragmatických dôvodov vymedzuje pojem „stavby spojenej so zemou pevným základom“ širšie ako Občiansky zákonník [pozri § 6 ods. 1 písm. c) katastrálneho zákona].

21. Za stavbu podľa § 119 OZ sa teda považuje výsledok takej stavebnej činnosti, ktorou vznikne vec v právnom zmysle. Stavbou v občianskoprávnom zmysle sa rozumie výsledok stavebnej činnosti, tak ako ho chápe stavebný zákon a jeho vykonávacie predpisy, pokiaľ výsledkom tejto činnosti je vec v právnom zmysle, teda spôsobilý predmet občianskoprávných vzťahov vrátane vlastníckeho práva (nie teda súčasť inej veci). Ak by výsledkom stavebnej činnosti nebola vec v právnom zmysle, t.j. ak by sa tento výsledok stal súčasťou inej veci (pozemku, stavby) tak, že by k nej podľa jej povahy patril a nemohol by byť oddelený bez toho, aby sa tým vec znehodnotila (§ 120 ods. 1 OZ), nešlo by z hľadiska občianskoprávných predpisov o stavbu.

22. Nehnuteľnosťami môžu byť aj drobné stavby, ak spĺňajú definičné kritérium uvedené v § 119 ods. 2 OZ. Pojem „drobné stavby“ vymedzuje § 139b ods. 6 stavebného zákona. V prípade drobných stavieb treba vždy starostlivo skúmať, či ide o súčasť alebo príslušenstvo hlavnej veci (pozemku alebo stavby). Drobné stavby možno zväčša považovať za súčasť pozemku, pretože nemajú povahu samostatných stavieb. Možno sem zaradiť také vonkajšie úpravy ako altánky, oporné múry, menšie ploty, dlažby a obruby apod. Na tomto závere nič nemení cenové hľadisko, totiž tá skutočnosť, že súčasť nemá - až do prípadného oddelenia - spravidla cenu sama osebe, ale do istej miery ovplyvňuje cenu hlavnej veci. Uvedené drobné stavby a zariadenia nemôžu byť samostatným predmetom kúpnej zmluvy, pokiaľ nemajú povahu samostatných vecí, čo spravidla pri týchto stavbách a zariadeniach nebýva.

23. Plot predstavuje podľa § 44 ods. 3 katastrálneho zákona spravidla hranicu medzi pozemkami. Z hľadiska súkromného práva plot sa súdnou praxou niekedy chápe ako príslušenstvo stavby. Názor o tom, že oplotenie je príslušenstvom domu, vychádza zo stavebných predpisov, ako vyplýva z použitia slovného obratu „stavby, ktoré plnia doplnkovú funkciu k hlavnej stavbe“ [pozri § 55 ods. 2 písm. b) a 139b ods. 6 stavebného zákona]. Toto vymedzenie však slúži len na účely stavebného práva, definuje pre účely stavebného konania tzv. drobné stavby a navyše podlieha vývoju. Stavebné predpisy navyše neurčujú, čo je a čo nie je príslušenstvom stavby podľa § 121 OZ. Preto z hľadiska klasifikácie vecí ako príslušenstva vždy záleží od konkrétnych okolností daného prípadu. V prípade, že ide o oplotenie rodinných domov, rekreačných chát, príp. aj iných podobných stavieb, tvoria ploty spravidla podľa konkrétnej situácie súčasť týchto budov ako hlavnej veci a tam, kde ide len o oplotenie pozemku, je plot súčasťou pozemku (§ 120 OZ).

24. Odvolací súd preto aj s poukazom na vyššie uvedenú právnu argumentáciu uzatvára, že nielenže žalobcovia sa v dôsledku absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy nestali vlastníkami pozemku na parc. č. 99/13, na ktorej po kúpe tohto pozemku postavili plot, ale aj predmetné oplotenie je súčasťou pozemku na parc. č. 99/13, nakoľko nie je ani súčasťou budovy, ani právne samostatnou stavbou. Vlastníkom tohto pozemku je po celý čas v dôsledku absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy, žalovaný a jeho bývalá manželka, preto je protiprávnosť, ako i zavinenie v konaní žalovaného v súvislosti s odstránením plota na tomto pozemku, vylúčené, keďže nakladal s vecou na svojom pozemku, ktorá je súčasťou tohto pozemku. Aj z uvedeného dôvodu je rozhodnutie súdu prvej inštancie vecne správne.

25. Odvolací súd z týchto dôvodov, majúc na zreteli i požiadavku jednotnosti a komplexnosti civilného sporového konania, výrazom ktorej je tiež právnu praxou aprobovaná prípustnosť korekcie prípadných nesprávností, ktorých sa dopustil súd prvej inštancie v odvolacom konaní (por. napr. rozhodnutie ESLP vo veci Adolf proti Rakúsku), s použitím ust. § 387 ods. 1 CSP, ako vecne správny potvrdil napadnutý rozsudok ako v zamietavom výroku, tak aj vo výroku o trovách konania, majúcom správny základ v plnom procesnom úspechu žalovaného v spore.

26. Nakoľko je rozhodnutie súdu prvej inštancie v konečnom dôsledku vecne správne, pričom žalobcami uplatnené odvolacie námietky v prejednávanom spore nemožno považovať za opodstatnené, odvolací súd potvrdil rozsudok ako vecne správny (§ 387 ods. 1 CSP).

27. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Žalovaný, ako úspešná strana v spore v odvolacom konaní, má proti neúspešným žalobcom nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Preto odvolací súd priznal žalovanému náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcom v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. (§ 262 ods. 2 CSP).

28. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak: a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Táto povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).